

ŁAKNĄCY (45) *part praes act*

a jasne.

sg m N łaknący (4). ◇ G łaknąc(e)go (1). ◇ D łaknąc(e)mu (7). ◇ A łaknąc(e)go (2). ◇ I łaknącym (7) BibRadz (2), BudNT, RejPos, LatHar, WujNT (2), łaknącem (2) MurzNT. ◇ f N łaknącą (2); -ą (1), -(a) (1). ◇ G łaknąc(e)j (2). ◇ D łaknąc(e)j (1). ◇ A łaknącą (2). ◇ pl N m pers łaknący (1). m an łaknący (1). ◇ G łaknących (1). ◇ D łaknącym (5). ◇ A m pers łaknąc(e) (8). ◇ L łaknących (1).

Sł stp: łakniący, Cn notuje, Linde bez cytatu s.v. łaknąc.

Pragnący pokarmu; potrzebujący; esurio, ieunus Calep, Cn; esurialis, esuriens, esuritor, famelicus Cn (45) : Ten Pan łam czyni prawy łąd ludzjom krzywdę ćirpiącym/ A z łalki łwey dáie pokarm niebożątkom łaknącym LubPs ff2, O4v, Y5; Aza kto odpędzi Lwá łaknącego w łefie [leonem esurientem in silva]/ ábo zágáli ogień we źdźble tułz kiedy pocźnie gorzeć? Leop 4.Esdr 16/6, Prov 6/30, 28/15; BudBib Eceli 4/2; SkarŻyw 543; Calep 349a; GostGospSieb +2v.

W połączeniach szeregowych [przekład i aluzje do Vulg Matth 25/37, 44] (9): MurzNT Matth 25/37, 44; KrowObr 117; BibRadz Matth 25/37, 44; BudNT Matth 25/44; Panie/ kiedyżefmy cię widzieli łaknącym/ ábo prągnącym [esurientem aut sitientem]/ ábo gościem/ ábo náгим/ ábo niemocnym/ ábo w cięmnicy: á nie służyliłmy tobie? WujNT Matth 25/44, Matth 25/37; GrabowSet L2.

W przeciwstawieniu: »nakarmion ... łaknący« (1): W tobie sierotá żywie/ nákarmion łaknący/ Nági ciepło nákryty/ wzięt pielgrzymuiący. GrabowSet L2.

W charakterystycznych połączeniach: łaknące (na)karmić (6), nasycić, posilić; łaknącym pokarm dawać (2).

Wyrażenie: »jako łaknący psy« (1): [haniebni zabijacze] łobie z a rołkoz maią omaczac polokcie we krwy niewinney ręcze łwoie/ á niemoga łię iey iako łaknączy pły nałyczic SeklKat I4v.

Zestawienie: »kiszka ustawnie łaknącá« = jelito czcze [kiszka czcza – intestinum ieunum Cn] (1): Ieunum intestinum – Kifzka wftawnie łaknaca. Calep 501a.

Szeregi: »głodny a łaknący« (2): Y wczynił łie Pan napirwey przed nim [diabłem] iákoby głodnym á łaknącym/ áby łie mu dopuścił napirwey od tego końca pokuścić RejPos 71.

»łaknący i pragnący« (3): LubPs Y4v, Y5v marg; Zaden tey Wieczherzą nieużywa godnie/ iedno ten/ kto łię zbliżnym poiednał: kto nietylko przyiaćioły/ ále też y nieprzyiaćioły miłue: kto ie karmi łaknące/ y poi prągnące [pascit esurientes, et potat sitientes]. ModrzBaz 62v. [Ponadto w połączeniach szeregowych 8 r.]

Przen : Prągnący dobra (3) : Ale vmysł vpádły/ y zfráłowány wielkością nędze/ y oczy od płáczu wftawáiące/ á dułzá łaknąca [anima esuriens]/ będą Pánie opowiedác twą chwałę y łpráwiedliwość. BudBib Bar 2/16.

łaknący czego (2): [łaska] bywa dawana w Ewánielij Świętey/ thylko ludziom łaknącym y prągnącym tey łalki Bożey KrowObr 44v; LatHar +++v.

α. W funkcji rzeczownika; esuriens Vulg, PolAnt (18) : LubPs Y5v; I poładził [Bóg] tám łaknące: y zbudowáli miáłto ku miełłkaniu. Leop Ps 106/36; BibRadz Ez 18/7, 16; [Bóg] Od wółelkiey krzywdy broni wierzącego iemu/ A łwoią władzą dawa/ żywność łaknącemu. GrabowSet D2.

Wpołączeniach szeregowych (7): Vlom łaknącemu chleba twego/ wypraw niewolniki/ w wieć do domu łwego vbogie *SeklKat* L4v, Q3v; *KrowObr* 62v [2 r.]; Ktory łtrzeże prawdy ná wieki/ czyni ład o tych co ćierpią krzywdę: dáie pokarm łaknącym. Pan rozwiązuie łpętháne: Pan ołwieca łlepe. *Leop Ps* 145/7; *RejZwierc* 140v; *LatHar* +++.

W przeciwstawieniach: »łaknący ... bogacz (2), bogaty (2)« (4): *LatHar* 66; Łaknące nápełnił dobrámi: á bogacze z niłzczym odpráwił [*esurientes implevit bonis et divites dimisit inanes*]. *WujNT Luc* 1/53; *SiebRozmyśl* E4; łaknące karmiłz/ á bogáte opułzczáłz próżne. *SkarKaz* 581a.

Przen: *Pragnący dobra moralnego* (2) : *SkarKazSej* 66 1b; Chlebie/ co włzech żywiłz/ áćź cię nie vbywa/ Cályá/ áćź łaknący pokarm z ćiebie miewa. *GrabowSet* O3v.

Synonimy: głodny, łączny.

Cf **ŁACZNĄCY, ŁAKNAĆ**

JZ